

Verslag vergadering raadsronde – d.d. 18 mei 2021

Verslag Het Notuleercentrum

Jaarrekening 2020, 1^e begrotingswijziging 2021 en meerjarenbegroting Kredietbank Limburg

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Van der Gugten
College: wethouder Bastiaens
Griffie: de heer Golsteijn (Secretaris)
Ambtelijke ondersteuning: mevrouw De Rond

Fractiewoordvoerders: Van der Heijden (CDA), Habets (SPM), Janssen (GroenLinks), Demas (D66), Borgignons (PvdA), Noteborn (VVD), Schut (SP), Voorst (Partij Veilig Maastricht), Miesen (PVV), Schulpen (SAB), Meijer (50PLUS), Nuyts (Liberale Partij Maastricht), Tiber (Groep Gunther).

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. In het bijzonder worden Ruud van den Tillaar, directeur van Kredietbank Limburg, Roger Horsch (manager) en Ben Grasmeijer (controller) welkom geheten. In deze derde ronde zal de jaarrekening en begroting van de Kredietbank Limburg besproken worden.

Eerste termijn

CDA (Van der Heijden) geeft aan dat zij aanwezig is in de plaats van de heer Es-Sadki en namens het CDA het woord zal doen. Het voorstel dat voorligt is voor het CDA duidelijk en vragen die men had zijn al gesteld door D66 en naar tevredenheid beantwoord. De fractie vindt het prettig om te lezen dat steeds meer mensen geholpen worden met het oplossen van hun financiële problemen. Een kleine omissie staat in het raadsvoorstel: in de stukken over de jaarrekening van 2020 wordt gesproken over de jaarrekening van 2019 waar het 2020 moet zijn.

SPM (Habets) stelt dat het resultaat van 2020 € 130.000 negatief was en de begroting wordt overschreden met een bedrag van € 779.000, onder andere door een verandering in de cao en de salariskosten personeel, wat al eerder aangekondigd was. De incidentele kosten van externe inhuur zijn € 293.000, maar kijkend naar eerdere jaarrekeningen worden deze kosten structureel meegenomen. Graag een toelichting waarom dit als incidenteel wordt gezien. Het is verder ook duidelijk dat de coronacrisis invloed heeft op de schuldhulpverlening. Te verwachten is dat meer inwoners van de stad hier een beroep op zullen doen en de fractie is tevreden over hoe deze dienst tot nu toe verloopt. Voorts wordt uitgegaan van een 14% stijging en bestaat een mogelijkheid dat dit uitloopt tot 79%. De fractie hoort graag hoe en hoe frequent de raad van de financiële gevolgen op de hoogte wordt gehouden en hoe de dekking wordt geregeld. Bij het voorstel voor de begrotingswijziging is er een tekort van € 400.000 voor 2021. Hoe komt het dat er te laag is begroot? In 2022 wordt er een tekort van € 700.000 begroot en wordt een omslag gemaakt naar kostendekkende prijzen per product. Heeft dit gevolgen voor de klanten? Ten aanzien van de ICT wordt het pakket geëvalueerd en bekeken of hier in de toekomst mee verder gewerkt zal worden. De fractie heeft hierop graag een toelichting vanwege zorgen over de investering van € 350.000 die hiervoor gedaan is. Hoe groot is de kans en wat zijn de financiële gevolgen van een overstap naar een nieuw systeem? In het antwoord op vraag 3 van D66 wordt gesteld dat KBL de afgelopen jaren goed in staat is gebleken een sluitende begroting en jaarafrekening te maken, waarbij 2020 en 2021 uitzonderingen zijn. Echter, de fractie merkt op dat er in 2017 een negatief resultaat was van € 468.000, in 2018 € 219.000, in 2019 € 928.000 en in 2020 € 130.000. Hoe is te interpreteren dat KBL geslaagd is in deze jaren een sluitende begroting te maken ondanks deze verliezen?

GroenLinks (Janssen) kan volgen hoe de beslispunten tot stand zijn gekomen. Schriftelijk zijn er vragen ingediend en de fractie ziet de beantwoording met belangstelling tegemoet. Verder zou de fractie graag meer duiding willen over hoe de wethouder de voorliggende stukken in het licht van het recent aangenomen aanvalsplan Armoede leest en wat zijn visie hierover is. GroenLinks benadrukt het belang van de stress-sensitieve aanpak en is blij te lezen dat dit binnen de werkwijze van KBL een prominente plek heeft gekregen. Er worden positieve ervaringen gelezen en de fractie zou dit graag nog meer toegelicht te krijgen vanwege de uitdagingen waar KBL de komende tijd voor zal staan. De

fractie sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Habets over de ICT en zou graag horen hoe deze strategie geland is en wat de ervaringen zijn.

D66 (Demas) heeft alleen een vervolgvraag naar aanleiding van de technische vraag die zij gesteld heeft, dat er elk jaar bijgeplust moet worden, terwijl, zoals mevrouw Habets ook aangeeft, er gezegd wordt dat er ieder jaar een sluitende begroting en jaarrekening is. In 2018 is er zelfs een raadgevende motie aangenomen om een inspanningsverplichting te verrichten voor een plan van aanpak om de tekorten te voorkomen. Drie jaar later lijkt de gemeente nog steeds in hetzelfde schuitje te zitten. Met een dergelijk concreet verbeterplan kan het, ondanks corona, niet zo zijn dat de gemeente elk jaar moet toeleggen. De fractie krijgt hierover graag een toelichting.

PvdA (Borgignons) wil KBL ook meegeven dat men goede verhalen hoort van de mensen in het veld. De fractie sluit zich aan bij de vragen over de begrotingstekorten van de andere fracties, maar gelooft ook dat de oplossing zit in het uitgaan van een hogere vraag, die ook in de lijn der verwachting is. Bij de toename van 14% schuldhelpvraag is de fractie van mening dat dit niet de mensen zijn die zich in de coronatijd niet gemeld hebben en niet gesignaleerd zijn, ondanks dat energieleveranciers en WML dergelijke signalen wel hebben afgegeven. Voor de fractie is van belang dat zoveel mogelijk mensen gevonden worden. Er werd gesproken over het tekort van € 700.000 in 2022. De PvdA vraagt of het klopt dat de meerjarenbegroting daarbij oploopt tot € 1 miljoen in 2024? De fractie vraagt zich af of de hulpverlening op deze manier blijvend gegarandeerd kan worden en of het niet verstandiger is om met een hoger percentage schuldhelpvragen rekening te houden, zodat er niet elk jaar een verrassing ontstaat.

VVD (Noteborn) wijst erop dat die motie inderdaad is ingediend in 2018 en is van mening dat KBL een zorgenkindje blijft. De fractie sluit zich grotendeels aan bij de vragen van mevrouw Habets. Er is € 300.000 meer aan externe inhuur in 2020 dan in 2019. Heeft dat ook met StarTech te maken? Verder benadrukt de VVD dat KBL een belangrijke maatschappelijke functie vervult in de komende jaren.

SP (Schut) heeft op vier punten een aantal vragen die gebundeld kunnen worden. Het eerste punt gaat over het begrotingsjaar 2021, waarbij een tekort van € 400.000 is en waar in de beantwoording wordt gesteld dat dit komt door het uitzonderlijke jaar. De fractie sluit zich aan bij de vragen en opmerkingen van mevrouw Habets hierover. De SP vindt het daarbij wel goed dat er een KBL bestaat. Heeft het college de intentie om voor 2021 de coronagelden in te zetten om de tekorten bij KBL te dekken en is zij van plan hiervoor geld te reserveren? De SP zou dit terecht vinden, omdat deze coronagelden dan direct bij de mensen terecht komen die het door de crisis nodig hebben. Het tweede punt betreft de begroting over 2022. Er is een stijging van 14% geraamd, gebaseerd op input van Schuldenlab en Deloitte. Maar ook in de jaren erna houdt het college er rekening mee dat de dienstverlening hoog blijft. De vraag is of hier in de meerjarenbegroting rekening mee gehouden is en hoe de raad hierin wordt meegenomen. De fractie is bezorgd dat er te laat en te weinig indicatoren zijn voor die ontwikkeling. Hoe gaat het college in samenwerking met KBL ervoor zorgen dat er geen verrassingen ontstaan? Het derde punt gaat over de stijging van het aantal aanvragen. In hoeverre zijn dit uitgaven die door de gemeente beïnvloedbaar zijn en, als dit niet zo is, zal er dan geen gesprek met het rijk gevoerd moeten worden over wetgeving die aan de gemeenten wordt overgedragen, maar financieel ongunstig uitpakt? Wordt er al een sterke lobby hierover naar het rijk gehouden? En wat wordt er op dit vlak al ingebracht bij de kabinetsformatie? De fractie ziet ook dat er een enorme bandbreedte van tussen 14% en 79% aangehouden wordt voor de toename van aanvragen. In de risicoparagraaf stelt KBL om met het ongunstigste scenario rekening te houden. Maar hoeveel zou dat zijn en waarom legt het college dit advies van KBL naast zich neer? Het laatste punt gaat over de geschatte dienstverlening in Heerlen ten opzichte van Maastricht. De fractie ziet, het aantal inwoners verrekend, dat Heerlen voor € 1.9 miljoen minder afneemt aan dienstverlening. Komt dit doordat Heerlen geen preventietaken afneemt, een lagere instroom aan intakegesprekken heeft en veel lagere aantallen in budget- en inkomstbeheer?

Partij Veilig Maastricht (Voorst) ziet dat voor 2020 de COVID-situatie effect heeft gehad door een afname van 9,5% van aanvragen voor de schuldhelpverlening, met als gevolg een negatief exploitatietekort voor 2020 van € 70.000 die gelukkig wordt gedekt door extra coronagelden, waardoor de begroting 2021 budgettair-neutraal blijft. De fractie memoreert een aantal vragen die al door andere raadsleden gesteld zijn. Partij Veilig Maastricht vraagt op welke wijze het tekort van € 400.000 in de begroting van 2021 wordt verwerkt in de kaderbrief en of dit bedrag volledig op het conto van

Maastricht komt. Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022 gaat het CPB uit van een stijging van de schuldhelpverlening van 7%, zijn de cijfers ook gebaseerd op deze inschatting van het CPB? In de stukken geeft het college aan dat er een volumestijging van 14% zal zijn in het gunstigste geval. Is er ook een begroting opgesteld die uitgaat van een hogere groei dan 7% en zo ja, is die dan inzichtelijk? Er is een aantal onzekere factoren in de begroting van 2021-2022 die risico's met zich meebrengen en een hogere bijdrage van de gemeente Maastricht zullen inhouden. Wat staat er nog meer te wachten gezien de risico's die vermeld zijn in het raadsvoorstel? Als de tekorten blijven oplopen bij KBL, op welke manier blijft hulp aan mensen gegarandeerd en waar wordt de grens gelegd?

PVV (Miesen) heeft voor nu geen verdere vragen.

SAB (Schulpen) sluit zich aan bij de vragen die al gesteld zijn.

50PLUS (Meijer) stelt dat uit het overzicht blijkt dat de kosten voor KBL flink oplopen en tevens blijkt dat er flinke tekorten zijn in de gelden die zijn gereserveerd in de begroting. Op 2 september jl. is er daarnaast een motie aangenomen om de kosten van de gemeenteraad niet verder te laten oplopen. Hoe kan dit uitgelegd worden zonder dat er iets van de zienswijze wordt ingediend? Ten aanzien van de begrotingswijziging is voor 50PLUS de werkwijze onduidelijk. Indien er gekozen wordt voor een systeem van bevoorschotting en er aan het einde van het jaar een afrekening plaatsvindt, waarom wordt er dan nu een begrotingswijziging ingebracht? Is het niet beter te spreken van een voortgangsrapportage? Bij de ontwerpbegroting wordt gesproken over een positief effect van de kosten. Wordt hier meer of minder kosten voor de gemeente Maastricht bedoeld? Naar aanleiding van het exploitatieresultaat van 2020 vraagt de fractie waarom de kosten die gerelateerd zijn aan het coronaproof kunnen werken niet gedekt worden door de landelijke overheid. Deze kosten lijken gemaakt te worden omdat er geen sterk staande begroting lijkt te liggen.

LPM (Nuyts) geeft aan dat het voor de fractie van belang is dat mensen geholpen kunnen worden en kunnen terugvallen op de diensten van KBL. De kosten nemen toe en de verliezen zijn aanzienlijk. De armoede groeit en het lijkt of het plan van aanpak dus niet goed werkt, mensen hebben toch een baan nodig om uit de schulden te komen. De vraag is of het college dit kan toelichten. Verder is de fractie geen fan van externe inhuur, daar er zo'n 30% meer voor betaald moet worden. Kan er niet voldoende mankracht geworven worden zodat inhuur niet meer nodig is? Bij de wens om kosten terug te dringen, is het gevolg dat minder mensen geholpen kunnen worden. Welke afweging wordt hiervoor gemaakt?

Groep Gunther (Tiber) merkt op dat de meeste vragen van de fractie al gesteld zijn. Zij sluit verder aan op de opmerking van mevrouw Nuyts dat de kosten inderdaad de pan uitrijzen en dat de vroegsignalering veel werk betekent voor KBL. Los van het kostenplaatje ervaart de fractie wel dat mensen goed geholpen worden door KBL.

De **voorzitter** constateert dat Groep Maassen en Groep Alexander Lurvink niet aanwezig zijn.

Wethouder Bastiaens stelt dat hij door zijn recente intreding mogelijk niet alle vragen zal kunnen beantwoorden. Hij vervolgt dat het wellicht een goed idee is om, net zoals bij Omnibus, ook voor KBL een presentatie over de jaarrekening te houden als centraal vertrekpunt.

De schuldhelpverlening is een wettelijke taak die gedaan moet worden. Vorig jaar is daar vroegsignalering aan toegevoegd, waar Maastricht een pilot voor begonnen is. Hij deelt de mening van de raadsleden dat het zeer belangrijk is dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving zonder beperkt te worden door schulden. Hij geeft aan zelf nog niet aan de bestuursvergadering van KBL te hebben deelgenomen, maar hij vraagt de vertegenwoordigers van KBL hier de technische vragen te beantwoorden.

Een belangrijk punt is de vraag hoe het moet de oplopende tekorten, de begroting daarvan en bij wie dat probleem ligt. Het is een wettelijke verplichting en een openeinderegeling. KBL valt niet te verwijten dat meer mensen in de schuldhelpverlening komen. Het hangt van de eigen begrotingsdiscipline af. Er is al eerder een motie ingediend dat KBL binnen de kosten moet blijven, maar dat kan alleen door of de dienstverlening kleiner te maken of andere bezuinigingsmogelijkheden te zoeken. Hij verzoekt KBL hierop in te gaan.

Voorts zal hij naar aanleiding van de opmerking van het CDA zorgen dat de omissie wordt aangepast.

D66 (Demas) vraagt per interruptie of de wethouder ook de inspanningsverplichting heeft om met het bestuur van KBL samen te werken en dat er in de beantwoording toch steeds wordt gezegd dat er een

sluitende begroting is. Zij vraagt zich af of de begroting wel juist begroot is, aangezien dit elk jaar herhaald wordt. Zij vindt het prima dat deze vraag wordt doorgespeeld aan KBL, maar verzoekt wel om de kwestie in zijn algehele beantwoording mee te nemen, want haars inziens speelt er veel meer mee op de achtergrond.

Wethouder Bastiaens zegt dit zeker mee te nemen. Ten aanzien van de vragen van SPM antwoordt hij dat KBL zal uitleggen waarom er gekozen is voor de stijging van 14%. De wethouder geeft aan dat de raad in principe twee keer per jaar wordt geïnformeerd. Als er aanleiding is om eerder bij de raad terug te komen, zal hij dat doen. Ten aanzien van de vraag over het tekort van € 700.000, zal in de kaderbrief aangegeven moeten worden dat er rekening gehouden moet worden met een stijging van de kosten en dat een hoger bedrag begroot dient te worden in november dan het afgelopen jaar gedaan is. De vraag over StarTech, welke kosten verloren gaan en hoeveel een nieuw ICT-systeem zou kosten, legt hij ook neer bij KBL. Evenals de vragen over de sluitende begroting. Voorts stelt hij dat de vraag van GroenLinks over de relatie tussen het aanvalsplan Armoede en alles wat KBL doet en de begroting die er ligt erg relevant is, maar hij heeft hier geen antwoord op. Hij zegt toe dit te onderzoeken en hier met een antwoord over te komen (**toezegging**). KBL kan verheldering geven over de vraag over stress-sensitiviteit. In antwoord op de vraag over 14% toename van de huishoudens van de PvdA en of er mensen gemist zijn door corona stelt hij dat dit ongetwijfeld zo zal zijn, maar dat KBL wederom beter kan uitleggen hoe dit in elkaar zit. Hij geeft verder aan dat het aan de gemeenteraad is of het mogelijk is mensen te kunnen blijven helpen. Veel raadsleden geven aan dat KBL goed werkt doet, maar de vraag van mevrouw Nuyts of dit maximaal kostenbewust is, zal beantwoord worden. Als voor de best mogelijke kosten de best mogelijke dienstverlening wordt aangeboden, maar meer mensen daardoor in de problemen komen, dan is het aan de raad om te besluiten of de dienstverlening financieel beperkt wordt of dat er meer geld toegekend wordt. In opmaat naar de kaderbrief is het belangrijk dit te bespreken. In antwoord op de vraag van de SP hoe het college verrassingen zal voorkomen, zegt hij nu geen antwoord te kunnen bieden, maar dat hij zeker zal nadenken over wat de onder- en bovengrens kunnen zijn die passen bij wat de gemeente zelf wil. Of het onderwerp is voor de kabinetsformatie weet hij niet. Veel decentralisaties en middelen die gemeenten daarvoor hebben gekregen worden teruggegeven aan het rijk, omdat deze niet toereikend zijn. Dit gaat over de volle breedte en er zijn nog nooit zulke stevige signalen door partijen als VNG en de ombudsman afgegeven aan het rijk dat het anders moet. Hij weet niet of die specifiek ook over schuldhulpverlening gaan. Als KBL hier geen antwoord op kan geven, wordt dit uitgezocht. Op de laatste vraag van de SP waarom er nu voor het gunstigste scenario wordt begroot, waarbij er een toename van 14% van huishoudens is die in de schuldhulpverlening komt, hoopt hij dat er ambtelijk iets over gezegd kan worden. Dat Heerlen voor € 1.9 miljoen minder afneemt dan Maastricht vindt hij interessant en hij zal daarover in het bestuur vragen stellen. KBL werkt voor 2022 naar een systeem waarbij voor de 'producten' de kosten in rekening worden gebracht. Hij weet dat er in Heerlen meer problemen zijn, dus het zou kunnen dat zij uiteindelijk hogere kosten hebben als volgens deze nieuwe systematiek wordt begroot.

SP (Schut) merkt op dat het niet alleen interessant is uit te zoeken waarom Heerlen minder afneemt van KBL, maar ook of zij wellicht een ander beleid voeren waardoor mensen net zo goed geholpen worden als in Maastricht, maar met minder geld. Zij is benieuwd of hier lering uit getrokken kan worden.

Wethouder Bastiaens stelt dat dit een goed punt is en als hier ambtelijk geen antwoord op is, zal dit worden uitgezocht. In antwoord op de vraag van Partij Veilig Maastricht wat de risico's zijn, geeft hij aan dat zolang KBL kan leveren wat de mensen nodig hebben, en dat naar tevredenheid van de gemeente, er aan de kant van de gemeente vooral het financiële risico zit. Naar aanleiding van de vraag van 50PLUS over de motie, zal hij terugzoeken hoe het college destijds op deze motie gereageerd heeft. De motie is op twee manieren op te vatten: 1) de kredietbank moet het intern zo aanpassen dat deze minder uit de pas loopt of 2) er moet beter en meer begroot worden aan de voorkant.

PvdA (Borgignons) begrijpt dat het een openeinderegeling is, maar sluit zich aan bij de SP dat die 14% misschien te weinig is ingeschat en dat daar vooraf op ingespeeld moet worden om een tekort op de begroting te voorkomen. Daarnaast benadrukt hij dat het bestuur zeker ook moet kijken naar de efficiëntie en of bepaalde kosten gereduceerd kunnen worden.

Wethouder Bastiaens deelt deze mening volledig en ziet het als zijn verantwoordelijkheid om tijdens de bestuursvergadering met KBL helder te krijgen of de best mogelijke dienstverlening gegeven wordt, hoe dat te concluderen is, of kostenreductie mogelijk is en waar wel of geen maatwerk geleverd kan worden. Het is een zeer belangrijk punt en daar mag altijd vanuit de raad naar gevraagd worden. Hij vervolgt in replek op de opmerking van de SP of de begrotingswijziging eigenlijk geen voortgangsrapportage is en dat er tussentijds gemonitord wordt hoe de zaken staan en of er niet opgeplust moet worden. Wat de wethouder betreft mag de SP het ook een voortgangsrapportage noemen, maar hij vult hierbij aan dat er wel een winstwaarschuwing bijzit.

Groep Gunther (Tiber) vraagt of er ondanks de opneinderegeling niet voor enkele disciplines van KBL een plafond gesteld worden.

Wethouder Bastiaens vindt dit een goede vraag en weet dat er in het sociale domein vaker met budgetplafonds gewerkt wordt. De hamvraag is wat de consequentie daarvan is. Het zou kunnen dat er dan minder geld over meer mensen verdeeld moet worden.

Groep Gunther (Tiber) specificceert dat het zou gaan om het aanpassen van de aantallen ten opzichte van het cliënteel, dus bijvoorbeeld een x-aantal bewindvoerders per aantal mensen op zo'n manier dat het effectief blijft maar geen extra geld behoeft.

Wethouder Bastiaens meent dat KBL hier meer over kan zeggen. Ook de eerder gestelde vraag van Groep Gunther of mensen niet goedkoper zullen worden als de kosten de pan uitrijzen, speelt hij door naar KBL.

Mevrouw De Rond vult aan dat er in deze discussie twee dingen door elkaar lopen. Ten eerste de tekorten in de stukken van KBL en ten tweede de tekorten van de gemeente zelf. Het valt haar op dat er in de begroting van de gemeente een lager bedrag is opgenomen voor KBL dan in de begroting van KBL zelf staat, daardoor ontstaat dit jaar die € 400.000 die oploopt naar € 700.000 door corona. Deze toename heeft niets te maken met een tekort van KBL, maar juist met het feit dat de begroting van de gemeente in het verleden niet goed aansloot op die van KBL. Zij benadrukt dat KBL hier dus niets aan kan doen. In afgelopen jaren is er steeds bijgeplust op het armoedebeleid, nu wordt dat structureel in de begroting opgelost.

D66 (Demas) zegt hiervan te schrikken en vraagt zich af hoelang dit al niet goed loopt. Hoe kan het dat de afstemming van de gemeente niet strookt met KBL en waar is dit misggaan?

PvdA (Borgignons) sluit zich aan bij mevrouw Demas. Het was duidelijk dat de begrotingsfout aan de kant van de gemeente lag, maar is er duidelijk hoe dit heeft kunnen gebeuren? Dit zou toch niet moeten kunnen.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) merkt op de vraag gesteld te hebben of het tekort van € 700.000 gebaseerd is op de raming van 7% of 14%, want de verwachte volumegroei is door het CPB op 7% geschat, maar als het 14% is wordt het tekort nog groter.

Mevrouw De Rond antwoordt dat het bedrag van € 700.000 gebaseerd is op de begroting van KBL, dus 14%. KBL is onderdeel van het budget armoede dat € 11 miljoen omvat. In de afgelopen jaren is gebleken dat er in het budget af en toe ruimte zat, maar het heel lastig in te schatten is met welke posten eventueel geschoven kan worden. Zeker in het afgelopen coronajaar is dit scheef gaan lopen.

PvdA (Borgignons) geeft aan het ermee eens te zijn dat in een coronasituatie niet te schakelen is, maar hij begrijpt nog steeds niet hoe de discrepantie in de twee begrotingen kan zijn ontstaan. Hij stelt voor het vandaag als leerproces mee te nemen, maar geeft aan hier erg ontevreden over te zijn.

De voorzitter stelt dat de opmerkingen van mevrouw Demas en de heer Borgignons ter kennisgeving worden aangenomen.

De heer Van den Tillaar (KBL) licht toe dat er ruis bestaat over de begroting van de gemeente Maastricht en die van KBL zelf. Hij geeft aan dat KBL financieel stabiel is, het bestuur heeft dat de afgelopen twee jaar ook aan hen teruggekoppeld en de begrotingen worden goed gedaan. Inmiddels werkt KBL met begrotingswijzigingen, iets wat vier jaar eerder pertinent nog niet gedaan werd, om de

raad goed op de hoogte te houden. Onderaan de streep is de exploitatie sluitend, maar in de exploitatie zitten wijzigingen en KBL vindt het van belang dat in het jaarverslag de uitleg hierover duidelijker beschreven wordt. Hij verduidelijkt dat er in de meerjarenbegroting geen tekorten gesloten worden en als KBL meer vraagt, komt dat omdat zij meer diensten verlenen aan inwoners van Maastricht. In 2019 zijn er meer mensen geholpen, terwijl de kosten minder gestegen zijn en toen is ook aan de raad gerapporteerd dat er een hogere efficiëntie was. Corona heeft vervolgens roet in het eten gegooid. Dat mensen goed geholpen worden is voor KBL het allerbelangrijkste en stress-sensitieve dienstverlening is een van de speerpunten. Maar de cijfers van 2020 laten zien dat digitale dienstverlening niet bij een kwetsbare doelgroep past; face-to-facecontact is nodig, laagdrempelig buurthuizen bezoeken om een verhaal kwijt te kunnen et cetera. Hij hoopt met dit antwoord de ruis over de begrotingen te kunnen wegnemen.

D66 (Demas) vraagt of ten aanzien van de begrotingen of deze nu met elkaar stroken? Kan de heer Van den Tillaar duiden waarom dat nu in de pas loopt en voorheen niet?

De heer Van den Tillaar benadrukt dat hij toelichting kan geven over de eigen financiële stukken van KBL die hij bespreekt met de raad, het bestuur en de ambtenaren. Deze worden vervolgens door de gemeente vastgesteld en opgenomen in de financiële stukken en begroting van de gemeente. Daar heeft hij geen inzicht in en daarover kan hij dus ook geen toelichting geven. Als de gemeente concludeert dat KBL een tekort heeft omdat het begrote bedrag in de gemeentelijke begroting niet strookt met dat van KBL zelf, dan klopt dat niet.

D66 (Demas) begrijpt de uitleg over hoe KBL functioneert en de begroting ontstaat, maar verzoekt de wethouder of ambtenaren te reageren hoe dit kan.

De heer Van den Tillaar antwoordt dat hij dit dan teruglegt bij de wethouder.

Wethouder Bastiaens zegt het ook vreemd te vinden dat het college minder begroot heeft dan KBL, hij zegt toe te zullen gaan uitzoeken hoe het kan dat de begrotingen niet op elkaar aansloten.
(toezegging)

De heer Van den Tillaar vervolgt zijn beantwoording en inhoudelijk stelt hij verder dat het feit dat de kosten voor externe inhuur hoger zijn dit jaar twee oorzaken heeft. Ten eerste heeft KBL een interim-manager moeten inhuren omdat het niet ging met een van de eigen managers en ten tweede is er externe ICT-ondersteuning ingehuurd om de digitale dienstverlening in coronatijd te kunnen voorzetten en omdat er een ICT-lid ziek was. In andere jaren was de externe inhuur vergeleken met andere organisaties en vergeleken met de totale personeelskosten minimaal. Ten aanzien van de 14% stijging legt hij uit dat er landelijk 200.000 mensen geholpen worden met schuldhulpverlening en 1,4 miljoen huishoudens eventueel hulp zouden kunnen krijgen. Door corona wordt dienstverlening uitgesteld en mensen zijn minder goed te bereiken, dus die cijfers worden momenteel niet gehaald. Kijkend naar de inschattingen van Deloitte en Schuldenlab, hanteren zij een bandbreedte van 14 tot 79% stijging van aanvragen. Wanneer dit gebeurt is niet duidelijk, vaak wachten mensen tot vijf jaar om hun schuld aan te pakken. Er zal een inhaaleffect komen en schuldeisers hanteren momenteel ook nog coulance. Met deze wijsheid zet KBL nu in op die laagste 14%, omdat bij een hoge inschatting de begroting ook veel hoger wordt en met een wachttijd van vijf jaar lijkt een abrupte stijging toch minder realistisch. Maar er wordt een vinger aan de pols gehouden en bij elke bestuursvergadering worden de cijfers gedeeld, zullen eventueel begrotingswijzigingen voorgesteld worden en zal waar nodig proactief geïnformeerd worden. Koersen op wat zichtbaar is, de trend snel analyseren en de beste inschatting die mogelijk is maken. Wat de impact is van veranderende wet- en regelgeving waardoor de doelgroep groter wordt, is nog ongewis.

Wat betreft StarTech licht hij toe dat dit pakket vier jaar geleden is geïmplementeerd en inmiddels goed functioneel is. Verbeterpunten worden gecommuniceerd naar de leverancier. Het zijn relatief kleine spelers op ICT-gebied wat betekent dat er vanuit KBL veel aandacht nodig is om in te kunnen spelen op invoeringen op landelijk niveau. Hij heeft er absoluut geen voorkeur voor om over te stappen naar een ander pakket; dat zou een jaar achterstand en een stop op innovatie betekenen en de alternatieven zijn niet noodzakelijk veel beter. Maar KBL blijft hierover evalueren. Wat de veranderingen in de brede schuldenaanpak die de afgelopen vier jaar geïnitieerd is door het kabinet betreft, zijn er zeker verbeteringen zichtbaar, maar worden de stijgende kosten van de innovaties in dienstverlening niet door het rijk gecompenseerd. Vanuit het NVVK wordt hier sterk voor gelobbyd bij

de onderhandelingen en hij bevestigt zelf dat de problematiek van dien aard is dat er geld bij moet komen. Landelijk zijn de VNG en NVVK en Divosa zijn hier mee bezig.

LPM (Nuyts) vraagt of terug te zien is dat er eerder aan de bel getrokken wordt als huurschulden ontstaan, zoals destijds afgesproken met woningbouwverenigingen. Zijn er meer schulden op ander gebied dan huur?

De heer Van den Tillaar zegt hierop dat de grootste schuldeiser nog altijd de Belastingdienst is. Tegenwoordig werkt Maastricht samen met wooncorporaties, zodat op het moment dat huurachterstand ontstaat de corporaties zelfstandig de achterstand melden en de gemeente mensen zelf kan benaderen. Mochten deze niet schriftelijk reageren, wordt er samen langs de deur gegaan om een oplossing te vinden. Ten aanzien van de vraag over het verschil tussen Heerlen en Maastricht verklaart hij dat Heerlen een eigen voorportaal heeft met meer dan 10 fte's, die alleen al tot € 1 miljoen vertegenwoordigen. Dit valt dus niet te vergelijken. Wel kan de bewindvoering op dezelfde wijze vergoed worden; bij sommige gemeenten zit deze deels in de voorschotten, bij andere gemeenten worden deze individueel uitbetaald via de Bijzondere Bijstand. Dit geeft een vertekend beeld, maar hierin valt dus winst te behalen. Het maakt het voor KBL heel ingewikkeld en inefficiënt dat alle zes gemeenten dit anders doen. Gesprekken hierover met alle gemeenten worden al gevoerd.

Tweede termijn

De voorzitter vraagt de fracties of het stuk rijp is voor besluitvorming en een hamerstuk is.

CDA (Van der Heijden) geeft aan dat de stukken en de beantwoording duidelijk zijn, maar benadrukt dat het een zeer belangrijk onderwerp is om goed en vaker te bespreken. Wat de fractie betreft is het stuk rijp voor besluitvorming, maar is het nog geen hamerstuk.

SPM (Habets) hoort graag nog verheldering over het antwoord op vraag 3 van D66, waarin gesteld wordt dat KBL dit jaar een sluitende begroting heeft, maar hoe dit gezien moet worden in relatie tot de verliezen van 2017-2020. Het stuk is verder rijp voor besluitvorming, maar wordt nog terug meegenomen naar de fractie.

GroenLinks (Janssen) begrijpt dat de wethouder nog niet alle vragen kan beantwoorden, maar apprecieert zijn bevoegdheid. Hij geeft wel aan de discussie van mevrouw Demas en de heer Borgignons met verbazing te hebben aangehoord, maar is daarbij blij over de toezegging van de wethouder dat er wordt uitgezocht hoe het komt dat die cijfers niet corresponderen en vooral hoe hier lering uit getrokken kan worden. Hij sluit zich aan bij het verzoek van mevrouw Van der Heijden om dit onderwerp vaker te bespreken en merkt op dat de voorganger van de wethouder regelmatig in gesprek was met de klankbordgroep Armoede. Hij pleit ervoor dit weer nieuw leven in te blazen. Hij geeft aan dat het stuk rijp is voor besluitvorming, maar nog geen hamerstuk.

D66 (Demas) geeft aan het lastig te vinden om al te besluiten, omdat nog veel dingen onduidelijk zijn op procesniveau en begroting. Er moet nog veel onderzoek gedaan worden, waarbij ook niet duidelijk is of dit schriftelijk afgedaan wordt of dat er nog discussie gevoerd zal worden. Daarom vindt D66 het stuk nog niet rijp voor besluitvorming.

CDA (Van der Heijden) begrijpt de twijfel van mevrouw Demas. Maar aan de stukken zoals ze voorliggen wordt inhoudelijk niets meer veranderd en zij is van mening dat daarover toch stelling genomen moet worden in de gemeenteraad. Zij is het wel eens met de twijfels die geuit worden, maar vraagt zich af of de inhoudelijke kant los te zien is van het financiële aspect.

D66 (Demas) dankt mevrouw Van der Heijden voor haar begrip, maar zij herhaalt dat het probleem zit in dat dat zij niet weet wat eruit gaat komen. Zij vindt het ook prima om in een aparte bijeenkomst het proces te bespreken en wil graag weten of het financiële en inhoudelijke aspect los van elkaar te zien zijn en vult aan dat schriftelijke beantwoording voor haar niet toereikend is. Als zij in deze behoefte alleen staat, wil zij ook best het gesprek met wethouder Bastiaens persoonlijk voeren.

Wethouder Bastiaens zegt hierop dat er een tweede datum voor deze gemeenteraad gepland staat op 25 mei a.s., dus dat zou een optie zijn om erop terug te komen. Zijn beeld over de discrepantie

tussen de gemeentelijke begroting en de begroting van KBL is dat deze losstaat van de inhoudelijke stukken van KBL die ter beoordeling voorliggen.

De **voorzitter** voegt toe dat het reageren op de begroting van de GGD gebonden is aan wettelijke termijnen en het instrument wat de raad heeft om daarop te reageren is die van de zienswijze. Als de raad op een ander front een discussie wil voeren, kan dat het beste apart geagendeerd worden om het effectief te doen zijn. Want zowel de termijnen als de instrumenten die de raad heeft laten het niet echt toe op de inhoud van het onderwerp in te gaan.

D66 (Demas) deelt mee dat zij het prettig zou vinden dat het financiële aspect van de begrotingen onderzocht zal worden en het op een ander moment met de raad besproken zal worden.

CDA (Van der Heijden) merkt op dat vooral het proces van herhalen doorbroken moet worden. Wat haar betreft staat dat los van de stukken die voorliggen, maar dit is wel het grootste punt van zorg en aandacht.

SPM (Habets) stelt voor om voor wie dat wenst periodiek bij elkaar te komen om bijgepraat te worden over de ontwikkelingen. De fractie heeft minder moeite met kostenstijgingen door dienstverlening aan cliënten, maar kostenstijgingen door interne bedrijfsvoering van KBL zou SPM graag minder zien.

PvdA (Borgignons) ziet het ook als iets dat los gezien moet worden en op basis van de beslispunten volgende week behandeld kan worden. Het is nog geen hamerstuk, want hij wil dit stuk nog met de fractie bespreken. De PvdA complimenteert KBL nogmaals voor de manier waarop ze toch mensen weten te vinden in coronatijd.

VVD (Noteborn) geeft aan dat het stuk rijp is voor besluitvorming. Het is een hamerstuk, omdat een losstaande discussie nog zal volgen.

SP (Schut) hoort graag de vraag die zij gesteld heeft in de eerste termijn nog beantwoord over hoe het college de tekorten van 2021 en de voorziene kostenstijging in 2022 denkt te dekken. Er is een verwijzing gedaan naar de kaderbrief, maar de suggestie van SP zou zijn om hier de coronasteungelden voor te gebruiken. SP is verder een groot voorstander om het Armoede Aanpakplan met de wethouder te bespreken zoals gesuggereerd door GroenLinks en ook bij de klankbordgroep Armoede zou de fractie graag updates krijgen over de status van de schuldhulpverlening. SP wacht voorts de antwoorden af ten aanzien van de discrepantie in de twee begrotingen en stelt dat het stuk rijp is voor besluitvorming, maar geen hamerstuk.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) geeft aan dat het stuk rijp is voor besluitvorming, maar nog geen hamerstuk. Hij is ook benieuwd naar de antwoorden van de wethouder inzake de begrotingsperikelen.

PVV (Miesen) deelt mee dat het stuk rijp is voor besluitvorming, maar nog geen hamerstuk.

SAP (Schulten) zegt dat het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming en een hamerstuk. Het verschil in de begrotingen is een apart hoofdstuk, dat niets met deze stukken te maken heeft, dus de fractie wacht de beantwoording hierover af.

LPM (Nuyts) neemt in acht dat er door de wethouder goed is geluisterd naar de signalen die zijn afgegeven en noemt het stuk een hamerstuk.

50PLUS (Meijer) noemt het stuk rijp voor besluitvorming, maar nog geen hamerstuk.

Groep Gunther (Tiber) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Demas en Habets. Daarnaast vraagt zij aan de heer Van den Tillaar of de tijden van de bereikbaarheid inmiddels verlengd zijn naar de middag, want voor mensen met schulden kan het moeilijk zijn vroeg actief te zijn. Verder is het stuk rijp voor besluitvorming, maar nog geen hamerstuk.

De **voorzitter** constateert dat Groep Maassen zich heeft afgemeld en dat de heer Philipse van Groep Alexander Lurvink niet meer aanwezig is.

Wethouder Bastiaens wist niet dat er een klankbordgroep Armoede bestond. Hij zal de discrepantie tussen de begrotingen uitzoeken en deze kwestie apart agenderen. Het Aanvalsplan Armoede zal naast de plannen van KBL gelegd worden. Ten aanzien van de vraag van SPM over de relatie tussen de sluitende begroting en de verliezen gelooft hij dat de heer Van den Tillaar daar beter op kan antwoorden. Ten aanzien van de vraag van de SP of de tekorten gedekt kunnen worden door de coronagelden moet hij uitzoeken of er nog coronagelden beschikbaar zijn en of die elders voor gereserveerd zijn. (toezegging)

De heer Van den Tillaar vraagt mevrouw Habets om toelichting over haar vraag.

SPM (Habets) licht toe dat de algemene vraag was hoe het kan zijn dat door de jaren heen meer moet worden bijgedragen door gemeenten om de kosten te dekken. In de beantwoording wordt genoemd dat KBL goed in staat is geweest een begroting en jaarrekening te maken, 2020 en 2021 zijn uitzonderlijke jaren door corona. Het antwoord is duidelijk, alleen begrijpt zij niet hoe er gesproken kan worden van een sluitende begroting terwijl er vanaf 2017 tot 2020 steeds verliesjaren zijn.

De heer Van den Tillaar (KBL) antwoordt dat als de bijdrage groter wordt van de gemeente Maastricht, dit betekent dat KBL meer dienstverlening heeft verstrekt. Dat is geen verlies. Op het moment dat KBL een sluitende begroting indient, klopt deze op dat moment, maar meestal worden ze ingehaald door de realiteit. In de jaren voor 2017 is veel geld overgehouden vanuit KBL, dat er ten eerste toe heeft geleid dat het bestuur de keuze heeft gemaakt geen reserves op te bouwen. De reservepositie is 0, wat betekent dat KBL bij elke tegenvaller van € 1 terug moet naar de raden. Als algemeen directeur vindt hij dat vanuit de bedrijfsvoering niet erg handig. Ten tweede heeft dit er voor 2017 toe geleid dat de tarieven naar beneden zijn bijgesteld om te voorkomen dat er overschotten ontstonden. Dat heeft een cumulatief effect gehad op andere maatregelen en toen hij in dienst kwam was er inderdaad een groot tekort. Inmiddels is het tekort ondanks corona € 130.000, te verdelen over zes gemeenten. Als corona er niet was geweest, was er geen tekort geweest, maar had de gemeente wel een hogere bijdrage moeten leveren door meer dienstverlening. Dat zijn eenheden die niet door elkaar gehaald moeten worden. Hoe meer dienstverlening, hoe hoger de kosten, maar die kunnen dus in de sociale dienstverlening niet aangemerkt worden als verliezen.

De heer Horsch (KBL) antwoordt dat KBL dagelijks voor klanten telefonisch bereikbaar is van 9.00 tot 12.00 uur en er wordt naar gestreefd e-mails dezelfde dag nog te beantwoorden. Voor budgetbeheer wordt er gewerkt met een onlineportaal, zodat men niet alleen afhankelijk is van de telefoon.

SPM (Habets) begrijpt dat in 2020 minder klanten een beroep hebben gedaan op dienstverlening van KBL, maar ziet dat hier ook kosten meespelen die zij minder begrijpt. Hier zou ze graag nog schriftelijk duidelijkheid over willen.

Groep Gunther (Tiber) refereert aan de opmerking van de heer Horsch over de openingstijden en zegt dat die bereikbaarheid van 9.00 tot 12.00 uur een probleem is dat haar vaak ter ore komt. Zij pleit ervoor om meer wisselwerking in de bereikbare uren te creëren om meer mensen te bereiken.

De heer Van den Tillaar (KBL) zou het liefst 24 uur per dag bereikbaar zijn, maar er moet een afweging gemaakt worden en er zijn buurthuizen, sociale diensten et cetera die ook als contactpunten kunnen dienen. Spoedbetalingen bij urgente zaken zijn daarnaast altijd mogelijk, maar KBL is ook afhankelijk van de algemene voorwaarden die banken stellen en er wordt geprobeerd om mensen zo spoedig mogelijk te betalen.

De **voorzitter** concludeert dat het stuk rijp is voor besluitvorming, maar het nog niet voor iedereen duidelijk is of het een hamerstuk is. Hij dankt allen voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering.